

Prima pagină> Drepturile dumneavoastră> Victimele infracțiunilor> Despăgubire> Dacă cererea mea urmează să fie soluționată în această țară
Dacă cererea mea urmează să fie soluționată în această țară

Italia

Pentru ce tip de infracțiune pot obține despăgubiri?

Despăgubiri din partea statului pot fi solicitate pentru toate infracțiunile săvârșite în mod intenționat prin violență împotriva persoanei și, în orice caz, pentru intermedierea ilegală și exploatarea forței de muncă definită la articolul 603-bis din Codul Penal, excepție făcând agresiunea (*percosse*) și vătămarea corporală (*lesioni*), astfel cum se menționează la articolele 581 și 582 din Cod, cu excepția cazului în care sunt prezente circumstanțele agravante prevăzute la articolul 583 (și anume dacă infracțiunile generează consecințele foarte grave enumerate în mod specific).

Pentru ce tip de prejudicii pot obține despăgubiri?

Despăgubiri pot fi solicitate exclusiv pentru costuri medicale și de asistență, cu excepția cazurilor de agresiune sexuală, de omucidere, de vătămare corporală foarte gravă și de desfigurare cauzată de leziuni permanente ale feței, situație în care victimelor li se acordă o sumă fixă de despăgubire stabilită printr-un decret ministerial, chiar dacă nu există costuri medicale și de asistență.

Pot obține despăgubiri dacă sunt rudă sau persoană aflată în întreținerea unei victime care a decedat ca urmare a unei infracțiuni? Ce rude sau persoane aflate în întreținere pot obține despăgubiri?

Persoanele care au dreptul să primească despăgubiri sunt partea vătămată (victima) sau, în cazul în care victima a decedat, soțul supraviețuitor și copiii acesteia; în cazul în care victima nu avea soț/soție sau copii, li se plătesc despăgubiri părinților săi și, în absența părinților, fraților și surorilor care locuiau împreună cu victima și se aflau în întreținerea victimei în momentul săvârșirii infracțiunii. O parte la un parteneriat civil între persoane de același sex este asimilată soțului/soției. În cazul în care victima nu era căsătorită sau nu a încheiat un parteneriat civil, partenerul care locuia împreună cu victima și avea copii cu aceasta sau care a locuit împreună cu victima în ultimii trei ani anteriori săvârșirii infracțiunii este asimilat soțului/soției. În cazul în care există mai mulți reclamânți, despăgubirea se împarte în părți corespunzătoare drepturilor succesoriale ale fiecăruia.

Dreptul unei persoane la despăgubiri este limitat în anumite cazuri:

În cazul în care victima (sau o altă persoană care are dreptul să primească despăgubiri) a fost complice, în mod intenționat sau din neglijență culpabilă, la săvârșirea infracțiunii sau a altor infracțiuni conexe în sensul articolului 12 din Codul de procedură penală;

În cazul în care victima a fost condamnată, printr-o hotărâre definitivă, pentru oricare dintre infracțiunile prevăzute la articolul 407 alineatul (2) litera (a) din Codul de procedură penală sau pentru infracțiunile săvârșite cu încălcarea legislației privind prevenirea evaziunii în materie de TVA și de impozit pe venit sau, în momentul depunerii cererii, face obiectul unei proceduri penale pentru oricare dintre aceste infracțiuni.

Pot obține despăgubiri dacă sunt rudă sau persoană aflată în întreținerea unei victime care a supraviețuit? Ce rude sau persoane aflate în întreținere pot obține despăgubiri în acest caz?

În cazul în care victima supraviețuiește, membrii familiei victimei au dreptul de a iniția o acțiune directă în justiție împotriva autorului infracțiunii (articolele 2043 și 2059 din Codul civil) pentru daune indirecte (morale) suferite ca urmare a prejudiciului provocat rudei acestora; în acest caz, însă, legea în vigoare nu impune nicio despăgubire din partea statului (Legea nr. 122/2016, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 167/2017). Legislația privind victimele infracțiunilor săvârșite cu violență prevede beneficii pentru astfel de persoane numai în cazul în care sunt supraviețuitori ai unei victime primare care a decedat.

Pot obține despăgubiri dacă nu sunt cetățean al unei țări UE?

Pot fi acordate despăgubiri atât solicitanților care au reședința într-un alt stat membru decât Italia, cât și solicitanților care au reședința în Italia.

Pot solicita despăgubiri din partea acestei țări dacă locuiesc aici sau provin de aici (aceasta este țara mea de reședință sau de cetățenie) chiar dacă infracțiunea a fost săvârșită într-o altă țară a UE? Pot să fac acest lucru în loc să solicit despăgubiri în țara în care a avut loc infracțiunea? Dacă da, în ce condiții?

Victima poate depune o cerere de despăgubire în Italia la autoritățile de decizie italiene, cu condiția ca infracțiunea să fi avut loc în Italia.

Pentru a putea solicita despăgubiri, trebuie să fi denunțat infracțiunea mai întâi la poliție?

Nu, dar cererea trebuie depusă în termen de 60 de zile de la pronunțarea unei decizii prin care se constată că infracțiunea a fost săvârșită de o persoană sau de persoane necunoscute (*decisione che ha definito il giudizio per essere ignoto l'autore del reato*), sau de la ultima etapă a procedurilor de executare efectuate fără succes sau de la data la care condamnarea penală devine definitivă.

Trebuie să aștept rezultatul anchetelor poliției sau al procesului penal înainte de a putea solicita despăgubiri?

A se vedea mai sus:

Cererea trebuie depusă în termen de 60 de zile de la pronunțarea unei decizii prin care se constată că infracțiunea a fost săvârșită de o persoană sau de persoane necunoscute, sau de la ultima etapă a procedurilor de executare efectuate fără succes sau de la data la care condamnarea penală devine definitivă.

Trebuie să solicit mai întâi despăgubiri de la autorul infracțiunii – dacă acesta a fost identificat?

Astfel cum a fost descris mai sus, cererea de despăgubire trebuie să fie însoțită de documente care să ateste că procedura de recuperare a despăgubirilor de la autorul infracțiunii a eșuat sau că ultima etapă a procedurilor de executare nu a avut succes sau condamnarea penală a devenit definitivă.

Această condiție nu se aplică în cazul în care autorul infracțiunii rămâne neidentificat, în cazul în care autorul infracțiunii a solicitat și i s-a acordat asistență judiciară plătită de stat în cadrul unor proceduri penale sau civile în care a fost considerat răspunzător sau în cazul în care autorul infracțiunii a comis infracțiunea de omor împotriva soțului său/soției sale, chiar dacă este separat sau divorțat legal de acesta/aceasta, împotriva celeilalte părți la un parteneriat civil, chiar dacă parteneriatul a încetat, sau împotriva unei persoane cu care se află sau s-a aflat într-o relație personală ce include coabitarea pe termen lung. Dacă autorul infracțiunii nu a fost identificat sau condamnat, mai pot primi despăgubiri? Dacă da, ce probe trebuie să prezint pentru a-mi susține cererea de despăgubire?

Cererea de despăgubire trebuie să fie însoțită de o copie a unei hotărâri judecătorești în care este pronunțată o condamnare pentru una dintre infracțiunile prevăzute de lege sau de o copie a unei decizii prin care se constată că infracțiunea a fost săvârșită de o persoană sau de persoane necunoscute.

Există o limită de timp în care trebuie să solicit despăgubiri?

În conformitate cu cele menționate anterior, cererea trebuie depusă în termen de **60 de zile de la pronunțarea unei decizii** prin care se constată că infracțiunea a fost săvârșită de o persoană sau de persoane necunoscute, sau de la ultima etapă a procedurilor de executare efectuate fără succes sau de la data la care condamnarea penală devine definitivă.

Ce pierderi și cheltuieli sunt acoperite de despăgubire?

Despăgubirea *acoperă*, de exemplu:

(a) Pentru victima infracțiunii:

– Prejudiciul material (altul decât cel psihologic):

costurile medicale aferente vătămării (tratament medical — în ambulatoriu și spitalizare, recuperare)

nevoi sau costuri suplimentare care rezultă din vătămări (și anume îngrijire și asistență, tratament temporar și permanent, fizioterapie prelungită, adaptarea domiciliului, echipamente speciale etc.)

vătămări permanente (de exemplu invaliditate și alt handicap permanent)

pierderea de venituri în timpul și după tratamentul medical (inclusiv pierderea de venituri și pierderea capacității de a-și câștiga existența sau mijloace reduse de întreținere etc.)

pierderea unei oportunități

cheltuieli legate de procedura judiciară referitoare la incidentul care a cauzat prejudiciul, cum ar fi onorarii avocațiale și taxe judiciare

despăgubiri pentru bunurile personale furate sau deteriorate

altele

– Prejudiciul psihologic (moral):

durerea și suferința victimei

(b) Pentru persoanele care au dreptul să primească despăgubiri sau pentru rudele victimel:

– Prejudiciul material (altul decât cel psihologic):

costurile de înmormântare

costurile medicale (de exemplu terapie pentru un membru de familie, tratament în ambulatoriu și spitalizare, reabilitare)

pierderea mijloacelor de întreținere sau a unei oportunități

– Prejudiciul psihologic:

durerea și suferința rudelor sau a persoanelor care au dreptul la despăgubiri/despăgubiri pentru supraviețuitori dacă victima a decedat

Despăgubirile sunt plătite (sub rezerva măsurilor mai favorabile care au fost deja aplicate prin alte dispoziții legale pentru infracțiuni specifice) pentru costuri medicale și de asistență, cu excepția cazurilor de agresiune sexuală, de omucidere, de vătămare corporală foarte gravă și de desfigurare cauzată de leziuni permanente ale feței, situație în care victimelor li se acordă o sumă fixă de despăgubire, chiar dacă nu există costuri medicale și de asistență.

Despăgubirea este plătită printr-o plată unică sau în rate lunare?

În general, despăgubirea este plătită printr-o plată unică, din Fondul reînnoibil pentru sprijinirea victimelor infracțiunilor de tip mafiot, extorcării, cametei și ale infracțiunilor premeditate săvârșite cu violență (*Fondo di rotazione per la solidarieta' alle vittime dei reati di tipo mafioso, delle richieste estorsive, dell'usura e dei reati intenzionali violenti*), care este gestionat de Ministerul de Interne, dar suma plătită trebuie să rămână în limitele finanțării disponibile în anul în curs.

În cazul în care finanțarea este insuficientă în anul respectiv, persoanele care au dreptul să primească despăgubiri pot accesa Fondul pentru o proporție în acel an, iar în anii următori pentru restul, care este distribuit fără taxe, dobânzi sau reevaluări suplimentare.

În ce mod ar putea propriul meu comportament în legătură cu infracțiunea, cazierul meu judiciar sau lipsa de cooperare în cursul procedurii de despăgubire să îmi afecteze șansa de a primi despăgubiri și/sau suma pe care o primesc?

Sunt plătite despăgubiri cu condiția ca victima să nu fi fost complice, în mod intenționat sau din neglijență culpabilă, la săvârșirea infracțiunii sau a altor infracțiuni conexe; victima să nu fi fost condamnată, printr-o hotărâre definitivă, pentru oricare dintre infracțiunile prevăzute la articolul 407 alineatul (2) litera (a) din Codul de procedură penală (distrugeri iresponsabile, acte de vandalism și ucidere în masă, implicare în război civil, conspirație în stil mafiot, amenințare la adresa siguranței publice, omucidere, jaf, extorcare, răpire, terorism, conspirație subversivă, conspirație armată, deținere de explozivi, racket, droguri, aservire, prostituția copiilor și pornografie infantilă, trafic de persoane, sclavie, agresiune sexuală, acte sexuale cu minori, agresiune sexuală în grup) sau pentru infracțiunile săvârșite cu încălcarea legislației privind prevenirea evaziunii în materie de TVA și de impozit pe venit; sau, în momentul depunerii cererii, victima să nu facă obiectul unei proceduri penale pentru oricare dintre aceste infracțiuni.

În ce mod ar putea situația mea financiară să îmi afecteze șansa de a primi despăgubiri și/sau suma pe care trebuie să o primesc?

Venitul victimei nu are relevanță în ceea ce privește dreptul la despăgubire.

Există alte criterii care mi-ar putea afecta șansa de a primi despăgubiri și/sau suma pe care trebuie să o primesc?

Sunt plătite despăgubiri cu condiția ca victima să nu fi primit, pentru aceeași infracțiune, plăți mai mari sau egale cu cele datorate în temeiul articolului 11 din Legea 122 din 2016, din surse publice sau private. Dacă victima a primit deja, în această calitate și ca o consecință directă și imediată a infracțiunii, sume mai mici decât suma datorată în temeiul articolului 11 din Legea 122 din 2016, din surse publice sau private, despăgubirea se plătește numai pentru diferență.

Cum va fi calculată despăgubirea?

Despăgubirea corespunde costurilor suportate, sub rezerva limitelor stabilite de legea în cauză și a sumelor stabilite prin Decretul ministerial de punere în aplicare a legii respective.

Există o sumă minimă/maximă care poate fi acordată?

Decretul din 22 noiembrie 2019 emis de Ministerul de Interne și de Ministerul Justiției în colaborare cu Ministerul Economiei și Finanțelor [în conformitate cu articolul 11 alineatul (3) din Legea nr. 122 din 7 iulie 2016] prevede următoarele:

1. Suma despăgubirilor care trebuie plătită în temeiul articolului 11 din Legea nr. 122 din 7 iulie 2016 se stabilește după cum urmează:

a) pentru infracțiunea de omucidere, suma se stabilește la 50 000 EUR;

b) pentru infracțiunea de omucidere săvârșită de soțul/soția victimei, chiar dacă este separată sau divorțată, sau de către o persoană care este sau a fost implicată într-o relație personală cu victima, suma se stabilește la 60 000 EUR și va fi achitată numai copiilor victimei;

c) pentru infracțiunea de agresiune sexuală, în lipsa unei circumstanțe atenuante potrivit căreia infracțiunea este de o gravitate mai mică, astfel cum se prevede la articolul 609-bis din Codul penal, suma se stabilește la 25 000 EUR;

d) pentru infracțiunea de vătămare corporală foarte gravă menționată la articolul 583 alineatul (2) din Codul penal și pentru infracțiunea de desfigurare cauzată de leziuni permanente ale feței menționată la articolul 583-quinquies din Codul penal, suma se stabilește la 25 000 EUR.

2. Pentru infracțiunile menționate la alineatul (1), despăgubirea forfetară se majorează cu o sumă echivalentă cu cheltuielile medicale și de îngrijire documentate, până la o majorare de maximum 10 000 EUR.

3. Pentru alte infracțiuni decât cele menționate la alineatul (1), despăgubirea se plătește numai pentru rambursarea cheltuielilor medicale și de îngrijire documentate, în limita a 15 000 EUR.

Trebuie să specific suma în formularul de cerere? Dacă da, voi primi instrucțiuni referitoare la modul de calcul sau la alte aspecte?

Suma totală a costurilor medicale și de asistență suportate trebuie să fie indicată și justificată prin documente.

Va fi dedusă o eventuală despăgubire pe care o primesc pentru pierderea mea din alte surse (cum ar fi schema de asigurare a angajatorului sau cea privată) din despăgubirea plătită de autoritate/organism?

Sunt plătite despăgubiri cu condiția ca victima să nu fi primit, pentru aceeași infracțiune, sume mai mari decât suma datorată în temeiul articolului 11 din Legea 122 din 2016, din surse publice sau private, pentru orice motive. Dacă victima a primit deja, în această calitate și ca o consecință directă și imediată a infracțiunii, sume mai mici decât suma datorată în temeiul articolului 11 din Legea 122 din 2016, din surse publice sau private, despăgubirea se plătește numai pentru diferență.

Pot obține un avans din despăgubire? Dacă da, în ce condiții?

Nu.

Pot obține o despăgubire complementară sau suplimentară (de exemplu, ca urmare a unei schimbări a circumstanțelor sau a unei înrăutățiri a stării de sănătate etc.) după pronunțarea deciziei principale?

Nu, deși este posibilă depunerea unor cereri ulterioare în cazul suportării unor costuri medicale suplimentare; acest lucru se impune a fi evaluat de autoritatea de decizie.

Ce documente justificative trebuie să atașez în sprijinul cererii mele?

Cererea de despăgubire trebuie depusă de partea interesată sau de celelalte persoane care au dreptul să primească despăgubiri în cazul în care victima infracțiunii a decedat și trebuie depusă personal sau prin intermediul unui mandatar (*a mezzo di procuratore speciale*); pentru a fi admisibilă, trebuie însoțită de următoarele documente:

- a) o copie a unei hotărâri judecătorești în care este pronunțată o condamnare pentru una dintre infracțiunile prevăzute la articolul 11 sau o copie a unei decizii prin care se constată că infracțiunea a fost săvârșită de o persoană sau de persoane necunoscute;
- b) documente care demonstrează că proceduri de executare au fost instituite fără succes împotriva autorului infracțiunii pentru obținerea de despăgubiri; acest lucru nu este necesar dacă autorul infracțiunii rămâne neidentificat sau dacă autorul infracțiunii a solicitat și i s-a acordat asistență judiciară plătită de stat în cadrul unor proceduri penale sau civile în care autorul infracțiunii a fost considerat răspunzător;
- c) o declarație în locul unei declarații pe proprie răspundere (*dichiarazione sostitutiva dell'atto di notorietà*) privind lipsa oricărui impediment și statutul de beneficiar;
- d) un certificat medical care să ateste costurile suportate pentru serviciile medicale sau un certificat de deces pentru victima infracțiunii.

Există taxe administrative sau de altă natură care trebuie plătite atunci când cererea este primită și prelucrată?

Nu.

Ce autoritate decide cu privire la cererile de despăgubire (în cazurile naționale)?

Ministerul de Interne.

Către ce instituție trimit cererea (în cazurile naționale)?

Către Prefectură – Biroul administrației locale care are competență la locul în care își are sediul autoritatea judiciară care a pronunțat condamnarea pentru una dintre infracțiunile menționate la articolul 11 din Legea 122 din 2016 sau la locul de reședință al persoanei interesate sau al altor persoane care au dreptul să primească despăgubiri în cazul în care victima infracțiunii a decedat sau la locul de reședință al reprezentantului legal cu împuternicire specifică, dacă victima sau alte persoane care au dreptul să primească despăgubiri sunt cetățeni italieni sau ai Uniunii care nu locuiesc în Italia.

Lista prefecturilor este disponibilă la adresa:

<http://www.prefettura.it/portale/multidip/index.htm>

Trebuie să fiu prezent(ă) în timpul procedurii și/sau atunci când se pronunță o decizie referitoare la cererea mea?

Nu.

Cât durează (aproximativ) pentru a obține o decizie cu privire la o cerere de despăgubire din partea autorității?

Din momentul primirii cererii, autoritatea de decizie din Italia trebuie să pronunțe o decizie „fără întârziere”.

Dacă nu sunt mulțumit(ă) de decizia autorității, cum o pot contesta?

Nu sunt instituite mecanisme specifice; întrucât decizia este de natură administrativă, aceasta poate fi contestată în conformitate cu normele standard aplicabile măsurilor administrative interne luate de aceeași autoritate.

Unde pot obține formularele necesare și alte informații referitoare la procedura de urmat pentru depunerea unei cereri?

Autoritatea responsabilă cu asistența furnizează toate informațiile necesare; autoritatea responsabilă cu asistența din Italia este Parchetul General (*Procura della Repubblica*) de pe lângă instanța având competență la locul de reședință al solicitantului. Formularele sunt atașate la Decretul ministerial nr. 222 din 23 decembrie 2008 de stabilire a normelor în conformitate cu articolul 7 din Decretul legislativ nr. 204 din 9 noiembrie 2007 de punere în aplicare a Directivei 2004/80/CE privind despăgubirea victimelor infracționalității (*Decreto 23 dicembre 2008, n. 222 „Regolamento ai sensi dell'articolo 7 del decreto legislativo 9 novembre 2007, n. 204, recante attuazione della direttiva 2004/80/CE relativa all'indennizzo delle vittime di reato”*).

Există o linie telefonică de urgență sau un site web pe care îl pot utiliza?

Nu.

Pot obține asistență juridică (ajutor din partea unui avocat) la întocmirea cererii?

Nu, acest rol revine autorității responsabile cu asistența.

Există organizații de sprijinire a victimelor care mă pot ajuta să depun o cerere de despăgubire?

Biroul care furnizează aceste informații nu are cunoștință în acest sens.

Ultima actualizare: 03/05/2023

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.